

TÍÐINDI

HER MISSIR LANDS

INNLIÐ Hóast tú sum borgari hevur goldið tín skatt, so er ikki vist at pengarnir eisini enda í landskassanum. Taks hevur síðstu árin avskrivað 65 milliúnir krónur í meirvirðisgjaldi, og almenni skattainnkrevjarin veittrar í lötuni farvæl til 31 milliúnir afturat, sum ikki vinna vegin fram frá teimum privatu, ið hava fingið álitid upp í hendur at krevja inn mvg vegna landskassan

Jón Brian Hvidtfeldt

Uppgávan at krevja inn skatt frá føroyingum liggur í flestu førum hjá Taks, men viðhvørt liggur uppgávan úti hjá privatum. Tá tú fert til handils, keypir eina vøru ella tænastu, rindar tú meirvirðisgjald. Uppgávan at krevja inn pengarnar fyri landskassan liggur hjá tí, ið selir vøruna ella tænastuna.

Grein-1 í lógini um meirvirðisgjald sigur, at »sambært hesi lóg skal avgjald rindast til landskassan í øllum liðum av vinnuligari sølu av vörum og tænastum og við

innflutning úr útlandum.« Sjálv uppgávan at krevja inn liggur, sum nevnt, úti í vinnuni.

Men ofta knípur at bera pengarnar, skattin, víðari til landskassan. Hetta hóast

mvg-lógin ásetir, at meirvirðisgjaldið skal avroknast triðja hvønn mánaða.

Frá 2005 til 2011 hevur Taks avskrivað 65 milliúnir krónur uppá feløg og mvg-skrásettar persónar, sum ikki funnu vegin fram til landskassan. Sosialurin hevur fingið lutvíst innlit í listan, ítøkiliga hava vit fingið innlit í tey feløg, har Taks hevur staðfest tap størri enn 5000 krónur. Hinvegin fáa vit ikki innlit í avskrivningar uppá mvg-skrásettar privatpersónar, tí tað sambært Taks kann skaða persónarnar figgjarliga framvyr.

» **Pengarnir finna ongantið vegin til landskassan, tí feløgini, ið hava kravt pengarnar inn, eru áveg á húsaðgang**

Politiskt drál

Landsgrannskoðanin hevur í árávis gjørt varug við veikleikar í innkrevjingini av meirvirðisgjaldi. Ikki fyrr enn í apríl í fjør bleiv lógin herd.

– Árin 2006 til 2011 eru mvg-eftirstøðurnar øktar út 70,9 milliúnir upp í 119,4 milliúnir krónur. Tað staðfesti Landsgrannskoðanin í einum notati til lögtingið í fjørsummar.

Notatið var ein avleiðing av, at landsgrannskoðanin í ársfrágreiðingini fyri 2010 hevði staðfest, at mvg-eftirstøðurnar ongantið áður høvdu verið so stórar sum tað árið. Eisini vísti Landsgrannskoðanin á, at fleiri heimildir, sum vórðu settar í mvg-lógina í 1995, vórðu ikki brúktar eftir ætlan. Ávaringin í ársfrágreiðingini hjá Landsgrannskoðanini fyri 2010 var ein endurtøka av líknandi ávaringum í undanfarnum ársfrágreiðinum.

Í september 2009 upplýsti

táverandi landsstýrismaður í figgjarmálum, at sambært Taks vórðu nakrar ásetingar í mvg-lógini ikki fylgdar, tí »tað ikki hevur nakran positivan virkning fyri umsitingina, heldur tvørturímóti.« Í sama viðfangi vísti landsstýrismaðurin á, at tá mvg-skipanin varð sett í gildi í 1993, hevði landsstýrið uppskot um at geva Taks heimild at steingja fyrirkur, sum ikki rindaðu landskassanum tað meirvirðisgjald, ið tær høvdu kravt inn vegna landskassan. Men, staðfesti sami landsstýrismaður sambært Landsgrannskoðanini, uppskotið fekk ikki politiska undirtøku og varð ongantið sett í gildi.

Í oktober 2010 segði táverandi landsstýrismaður seg ætla at broyta mvg-lógina, millum annað geva Taks heimild at strika tey virki, ið skyldaðu meirvirðisgjald, úr Vinnuskránni. Men hetta bleiv

tó ongantið til nakað, áðrenn val varð útskrivað á heysti 2011.

Málið um meirvirðisgjald hvarv tó ikki úr almenna rúmnum. Í mars í fjør fór landsstýrismaðurin í figgjarmálum í lögtingið við mvg-lógini. Endamálið við lógarbroytingunum var, sambært viðmerkingunum, hetta: »at minka um eftirstøður og tap fyri landskassan av meirvirðisgjaldi og forða fyri at vinnuliga kappingin verður avlagð, samstundis sum rættarkenslan hjá borgarunum verður styrkt.« Í viðmerkingunum varð eisini staðfest at »landsstýrismaðurin og Figgjarmálaráðið fáa til tíðir ábendingar um, at tað eru fyrirkur og persónar, ið misbrúka meirvirðisgjaldsskipanina.« Lógarbroytingin bleiv samtykt 24. apríl í fjør.